

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5356/22
21.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Станиславе Митровић, председника већа, Јелене Стојилковић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Михаела Туркан, адвокат из Вршца, Стеријина бр. 50, против тужене ББ из ..., сада на адреси ..., чији је пуномоћник Бојан Патрић, адвокат из Вршца, Гаврила Принципа бр. 52, ради утврђења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П 828/21 од 18.5.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.2.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ пресуда Основног суда у Вршцу П 828/21 од 18.5.2022. године у ставовима првом, другом, у делу става четвртог изреке којим је утврђено да је тужилац АА из ... по основу заједничке брачне тековине стекао право на 1/2 дела новчаних средстава у износу од 2.000,00 евра и то на износ од 1.000,00 евра (умањених за износ од 300,00 евра) и обавезана тужена ББ из... да тужиоцу исплати износ од 700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и ставу седмом изреке и у том делу жалба тужене се **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Вршцу П 828/21 од 18.5.2022. године у преосталом делу става четвртог изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ из ... да тужиоцу АА из ... на износ од 700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, исплати законску затезну камату од дана правноснажности пресуде до исплате по стопи која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца па је утврђено да је тужилац искључиви власник непокретности уписане у лист непокретности бр. ... КО ..., парц.бр. ... и то: породичне стамбене зграде у ул. ..., број зграде 1, Пр1, Пк1, површине 105 квм; земљишта под зградом – објектом површине 105 квм; њиве 2. класе површине 748 квм, као своје посебне имовине, што је тужена дужна да призна и трпи да се тужилац упише као власник у 1/1 на овим непокретностима у Катастару непокретности на основу ове пресуде. Ставом другим изреке утврђено је да је тужилац по основу заједничке брачне тековине сувласник са 1/2 дела на аутомобилу марке “Fiat” типа “Punto” 1.2. бр. шасије... Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу исплати новчану противвредност његовог сувласничког дела на наведеном аутомобилу у износу од 900,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са затезном каматом од дана правноснажности пресуде до исплате по стопи која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена. Ставом четвртим изреке утврђено је да је тужилац по основу заједничке брачне тековине стекао право на 1/2 дела новчаних средстава у износу од 2.000,00 евра и то на износ од 1.000,00 евра (умањених за износ од 300,00 евра) па је обавезана тужена да тужиоцу исплати износ од 700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са затезном каматом од дана правноснажности пресуде до исплате по стопи која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена. Ставом петим изреке одбачена је тужба тужиоца у делу захтева којим је тражио да се наложи Служби за катастар непокретности да на основу ове пресуде изврши упис промене имаоца права својине на непокретности уписане у Лист непокретности бр. ... КО ..., парц.бр. ... и то: породичне стамбене зграде у ул. ..., број зграде 1, Пр1, Пк1, површине 105 квм; земљишта под зградом – објектом површине 105 квм; њиве 2. класе површине 748 квм, уместо досадашњег имаоца права, тужене у корист тужиоца. Ставом шестим изреке тужена је ослобођена од обавезе плаћања судских такси. Ставом седмим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове целокупног парничног поступка у износу од 95.250,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу побијајући је у ставовима првом, другом, четвртим и седмом изреке, из свих законских разлога. Допуна жалбе од 5.10.2022. године достављена је по протеклу рока прописаног одредбом члана 367 став 1 Закона о парничном поступку, због чега неблагоприятно поднету допуну жалбе другостепени суд није разматрао.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11 са изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио ниједну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 и 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити било коју другу повреду која би била од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Према правилно утврђеном чињеничном стању, тужилац је живео са својим оцем у ... до 1999. године када су се преселили у ... где је отац тужиоца купио стан у површини од 76 м² који је продао. Од добијеног новца купио је стан у ... где су се преселили који стан је продат 2002. године када су се преселили у ... где је отац тужиоца купио двособан стан на име тужиоца и где су њих двојица живели заједно а остатак новца (разлика у цени стана од продаје стана у ...) су трошили за живот. Тужилац је био власник некретнине-стана у ... коју је дана 25.6.2003. године продао за износ од 10.000,00 евра. Пре закључења брака тужилац и тужена су кратак временски период били у ванбрачној заједници те је тужена крајем 2003. године прешла да живи код тужиоца да би се венчали 21.3.2004. године од када су живели у породичном домаћинству са оцем тужиоца у стану у ... до 2014. године. Тужена је имала стан у свом власништву у ... у ул.... који је продала 2004. - 2005. године за износ од 11.000,00 евра. Новац од продаје тужиочевог стана и стана тужене утрошен је у улагање у стан у ... где су живели, од тог новца су купљене покретне ствари за тај стан и реновирани су купатило као и на заједнички свакодневни живот странака и одласке на одморе. Тужена је од добијеног новца платила полагање возње и купила аутомобил марке "Audi" који је касније продала, па су купили аутомобил "Golf 2". Овај новац је потрошен и на лечења.

Отац тужиоца је био корисник пензије, новчаних средстава за туђу негу и помоћ и накнаде за телесно оштећење по којим основима је примао месечно укупно 39.500,00 динара. Тужена је неговала оца тужиоца, те се пред крај његовог живота чак и бринула о његовој личној хигијени. Он је десет година био непокретан и за све време тужена је вршила чишћење и личну хигијену именованог, старала се о кући и услед свега овога морала је чак и да оперише брух због ношења терета. Отац тужиоца је наследио имовину на Косову и Метохији, радило се о враћању национализоване имовине прадеде тужиоца. Ова имовина оца тужиоца је продата. Тужиочев отац је био власник на 1/6 некретнина уписана у поседовни лист Фл.тр. ... КО ..., парц.бр. ... у површини 2.91.78 ха и парц.бр.... у површини од 3.39.91 ха, односно укупне површине од 6.31.69 ха у местима званим "... " и "... ". Тужиоца је дана 21.9.2011. године у ... овластио отац ВВ да у његово име и за његов рачун среди имовинскоправну ситуацију укључујући и продају његових некретнинама које се налазе у општини Вучитрн. Наведена земља је продата уговором о купопродаји од 10.9.2011. године за купопродајну цену од 53.000,00 евра. Тужена је у име и за рачун тужиоца преузела новац од стрица тужиоца пок. ГГ из ... због спречености тужиоца услед лошег здравственог стања. Тужилац је у периоду од 2013. до 2015. године у име и за рачун свог оца продао још његове имовине на Косову и Метохији. Сада пок. ГГ је такође био опуномоћен од стране оца тужиоца по пуномоћју од 22.9.2011. године да у његово име и за његов рачун као продавац може закључити уговор о купопродаји непокретности уписаних у Цертификат о правима на непокретну имовину, катастарска зона ..., општинска катастарска канцеларија Вучитрн са ближе описаним парцелама, те је ГГ у ... продао део тих непокретности 2.2.2015. године за купопродајну цену од 5.000,00 евра, а 18.4.2014. године продао преостале парцеле за купопродајну цену од 25.000,00 евра. Укупан износ прихода од продате имовине на Косову и Метохији износи 83.000,00 евра.

Средства од продаје земље на Косову и Метохији отац је дао тужиоцу и он је у току 2014. године уложио у куповину куће у ... јер је то била жеља тужене. Некретнина је уписана у лист непокретности бр. ... КО ..., парц.бр. ..., породична стамбена зграда,

бр. зграде 1, Пр1 Пк1, ул. ... у ..., земљиште под зградом – објектом површине 105 м², њива 2. класе на истој парцели, површине 748 м². Ову некретнину је отишла да погледа тужена у току зиме јер је тужилац тада био лошег здравственог стања те није могао да иде. Због лошег здравственог стања тужилац је био спречен и да оде и сачини уговор јер се тада налазио на кућном лечењу пошто је имао две операције у јануару 2014. године те није био у могућности да фактички реализује куповину и да из ... оде у ... како би потписао уговор, због чега је формалности око куповине куће обавила тужена сагласно договору са тужиоцем. Из тог разлога тужена је уговору о купопродаји наведене непокретности означена као купац. Дана 19.6.2014. године сачињен је уговор о купопродаји између ДД као продавца и ББ као купца некретнине уписане у ЛН бр. ... КО ..., парц. бр. ... за купопродајну цену од 10.000,00 динара а новац је исплаћен у еврима продавцу (17.700,00 евра). Тужена је уписана у катастар непокретности као искључиви власник наведене некретнине уз 1/1 удела. Како је купљена некретнина била 90% завршена то је иста реновирана, измалтерисана, промењена је столарија, направљено степениште, глетовање, урађена је нова котларница као и велика помоћна просторија за узгој печурака, уведено је централно грејање и купљен је сав намештај и то све од новца који је тужилац добио од свог оца продајом некретнина на Косову и Метохији. Заједно са парничним странкама у ... се из ... преселио и отац тужиоца о коме су парничне странке водиле рачуна и пружале му негу и помоћ. Он је преминуо 24.9.2019. године, а његов једини законски наследник је тужилац.

Тужена током трајања брака и то од 21.3.2004. године до фебруара 2020. године није била радно ангажована, један кратак период док су живели у ... је ишла заједно са тужиоцем у надницу а када су се преселили у ... у периоду од око пола године у направљеној помоћној просторији гајила је печурке заједно са тужиоцем. У периоду од фебруара 2020. године до јуна 2020. године она је била на раду у Немачкој три месеца и остварила приходе у укупном износу од 6.000,00 евра. Такође за време рада у Немачкој донела је фотељу за масажу и још неке ствари за кућу а од добијеног новца купила је гарнитуру за дневни боравак (двосед и тросед), остатак новца потрошили су на заједнички живот. Тужилац је примао посебну накнаду од Националне службе за запошљавање за незапослена лица са Косова и Метохије у износу од око 11.000,00 динара месечно (у периоду од 1.9.2003. до 9.11.2017. године остварио је накнаду у укупном износу од 1.677.985,40 динара) и био је формално запослен у ... од 1990. године до престанка радног односа дана 9.11.2017. године, по ком основу је примао накнаду од 30,00 евра месечно, те су му за време трајања радног односа уплаћивани припадајући доприноси за социјално осигурање. Тужилац је од почетка заснивања брачне заједнице обављао привремене и повремене сезонске послове, радио је за наднице на пословима брања индустријске паприке, кромпира, лука, брао је орахе као и све друге физичке послове које је могао да пронађе, који су износили обично најмање 10,00 евра по дану, радио је пет дана у недељи а сезона је трајала од маја до септембра и тако сваке године трајања брака до 2014. године. Од тада је за такв рад био онемогућен због погоршања здравственог стања јер је оболео од тешког облика полинеуропатије (изумирање нерава на ногама) што је последица дугогодишњег дијабетеса. Радом на наведеним пословима остваривао је приходе од око 200,00 евра месечно поред накнада које је примао.

У току трајања заједнице живота странака, од новца који је тужилац добио од свог оца продајом некретнина на Косову и Метохији исти је купио "Ford Focus" који је

регистрован на име братанца тужене ЂЂ, уз договор да их ЂЂ вози где и када је потребно. Како је ЂЂ био запослен он није могао увек да удовољи потребама парничних странака, те су оне опет од новца који је тужилац добио од свог оца продајом некретнине на Косову и Метохији дана 14.4.2014. године купиле путничко возило марке "Fiat" тип "Punto 1.2" број шасије ..., за купопродајну цену од 1.800,00 евра, који аутомобил је купљен прво на име ЕЕ (рођаке тужене) а потом је папиролошки пребачен на тужену. Путничко возило "Fiat Punto" је регистровано на тужену дана 25.4.2017. године јер тужилац не поседује возачку дозволу. Заједница живота странака фактички је престала 23.1.2021. године када се тужена иселила из куће у ... У моменту када је отишла она је понела уштеђевину парничних странака у износу од 2.000,00 евра стечену радом странака. Тужилац је тражио да му тужена врати 1.000,00 евра, а она му је послала 300,00 евра јер је желела поново да иде у Немачку па јој је новац био потребан за пут. Брак парничних странака је разведен пресудом Основног суда у Вршцу П2 62/21 од 25.3.2021. године. Решењем Националне службе за запошљавање од 12.4.2021. године тужиоцу је утврђен 3. степен тешкоћа и препрека у раду, без обзира на занимање или послове, те да исти има статус особе са инвалидитетом и не може да се запосли или одржи запослење ни под општим ни под посебним условима. Решењем Центра за социјални рад Града Вршца од 11.5.2021. године тужиоцу је признато право на увећану новчану социјалну помоћ.

На основу овако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд закључио да је некретнина у ... купљена од новца који представља посебну имовину тужиоца односно да је иста купљена од новца који је његов отац добио продајом наслеђене имовине коју је имао на Косову и Метохији а њему дао на поклон, па иста представљају посебну имовину тужиоца у смислу одредбе члана 168 Породичног закона, чијем стицању тужена није допринела. Исто важи и за путнички аутомобил "Fiat Punto 1.2" које возило је купљено од новца који је тужилац добио на поклон од свог оца продајом некретнине на Косову и Метохији, а с обзиром да је тужилац тражио да се утврди да је по основу заједничке брачне тековине сувласник у 1/2 дела аутомобила то је, крећући се у границама постављеног захтева, усвојен овако постављен тужбени захтев. У погледу захтева да се утврди да је тужилац по основу заједничке брачне тековине стекао право на 1/2 дела новчаних средстава првостепени суд је сходно члановима 171, 178 и 180 Породичног закона делимично усвојио тужбени захтев имајући у виду да је утврђено да су странке заједничким радом у току трајања заједнице живота у браку стекле средства у износу од 2.000,00 евра због чега иста представљају заједничку имовину, па 1/2 износи 1.000,00 евра а како је тужена тужиоцу вратила 300,00 евра то му припада још 700,00 евра због чега је тужена обавезана да тужиоцу исплати износ од 700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Првостепени суд је из изведених доказа правилно утврдио све битне чињенице а правилност овако утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу наводима жалбе тужене која оспоравањем оцене доказа заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је изведене доказе оценио у свему на начин прописан члановима 7 и 8 ЗПП, како сваки појединачно тако у склопу свих изведених доказа, па је на тај начин оценио и исказе сведока ЂЂ, ЖЖ, ДД, ЗЗ, ИИ, ЈЈ и страначке исказе парничних странака. Због тога су неоснованим оцењени жалбени наводи да се утврђење суда темељи искључиво на исказу тужиоца.

У жалби тужена понавља да је од рада у Немачкој доносила уштеђевину која је трошена за функционисање породице-куповину намирница, плаћање рачуна, куповину огревног дрвета, те да је донела телевизор и столицу за масажу која се налази у поседу тужиоца. Жалбом се указује и да је куповина возила "Fiat Punto" за купопродајну цену од 1.800,00 евра извршена од посебне имовине тужене која је поред својих кућних послова и старања о породици вршила и негу ВВ (пок.оца тужиоца) те да се чак и бринула о његовој личној хигијени јер је десет година био непокретан.

Овакви наводи су оцењени неоснованим код утврђеног да су непокретност и путничко возило искључиво стечени од посебних средстава туженог, односно средстава његовог оца због чега се не могу се третирати као заједничка имовина парничних странака стечена радом током трајања брака и заједнице живота. Наиме, сама тужена је у страначком исказу навела да не спори да је кућа тужиочева јер је купљена од новца његовог оца коју је добио у наследство, као и да иста у куповину куће као ни у реновирање ни адаптацију није уложила новац али јесте физички рад. Првостепени суд је прихватио исказ тужиоца у делу да је возило купљено од новца који је тужилац добио од свог оца продајом некретнине на Косову и Метохији али да исти тражи да се утврди да је по основу заједничке брачне тековине сувласник у 1/2 дела аутомобила а да је на другој половини сувласник тужена. Није прихваћен исказ тужене у делу у коме је образложила зашто је путнички аутомобил "Fiat Punto 1.2" њена посебна имовина. Тужена је навела да је продала стан у ... за 11.000,00 евра 2004.-2005. године, да је новац уложила у стан у ..., да је купила покретне ствари за тај стан, да је полагала вожњу за ауто, да је купљен аутомобил "Audi" који је касније продала, да је купила ауто "Golf" који је продала и новац потрошила за лечење, па аутомобил "Fiat Punto 1.2" који је купљен 2014. године је у њеном је власништву јер је она свој аутомобил марке "Golf" продала, а исти је купљен од њених пара, па код чињенице да је тај новац далеко раније потрошен на друге ствари, правилно првостепени суд страначки исказ тужене у овом делу није прихватио. Зато су неоснованим оцењени наводи жалбе да је тужена у присуству сведока продавцу наведеног возила предала свој новац док тужилац није ни имао возачку дозволу те да се ради о средствима од посебне имовине тужене и да тужилац у њима није учествовао. Поред тога, то што су сведоци ЂЂ и ЖЖ у својим исказима навели да су били присутни када је тужена куповала аутомобил и видели да је исплатила цену, не значи да им је познато чијим новцем је исти плаћен. Сведок ЖЖ се изјаснила да не зна од ког новца је купљен аутомобил, па додала да је вероватно од заједничког новца купљен. Сведок ЗЗ је у свом исказу навела да су аутомобил и кућа у ... купљени од "дедовине тужиоца".

Код утврђеног да је тужена када је напустила тужиоца понела уштеђевину од 2.000,00 евра која је стечена њиховим радом за време трајања заједнице живота у браку, да јој је тужилац тражио 1.000,00 евра а она му је послала 300,00 евра, што она није спорила, неосновано се жалбом поново указује да тужена није узела никакав заједнички новац већ да једино што је узела је њена лична уштеђевина у износу од 1.000,00 евра.

Другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе тужене али их није посебно образлагао применом одредбе члана 396 став 1 ЗПП, јер не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари.

Међутим, приликом одлучивања о висини затезне камате на досуђени износ од 700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, првостепени суд је погрешно применио материјално право и то одредбе чланова 277 и 395 Закона о облигационим односима и члана 4 Закона о затезној камати, на шта другостепени суд пази по службеној дужности.

Одредбом члана 395 Закона о облигационим односима прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или злату њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу које важи у тренутку испуњења обавезе, због чега је у конкретном случају обавеза тужене да на досуђени износ у еврима исплати камату у динарској противвредности по средњем курсу Народне Банке Србије на дан исплате. Стога тужиоцу на досуђени износ припада камата сходно наведеним законским одредбама, крећући се у границама постављеног захтева, сагласно Закону о затезној камати ("Службени гласник РС", бр. 119/12) у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Одлука о трошковима поступка донета је применом члана 153 и 154 ЗПП, с обзиром на успех тужиоца у спору који је заступан од стране пуномоћника из реда адвоката. Њихова висина правилно је обрачуната имајући у виду вредност предмета спора, применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у Републици Србији важеће у време доношења одлуке. Тужиоцу на име трошкова парничног поступка припада и законска затезна камата од дана извршности пресуде па до исплате, у складу са чланом 277 став 1 и 324 ЗОО.

С обзиром на изложено одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде на основу члана 390 ЗПП и у ставу другом изреке на основу члана 394 тачка 4 ЗПП.

Одлучујући о захтеву тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, апелациони суд налази да јој исти не припадају имајући у виду незнатан успех тужене у ожалбеном поступку, те је на основу члана 165 став 1 ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

Председник већа - судија
Станислава Митровић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић